

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

Coalitieakkoord

Deze bestuursperiode is het coalitieakkoord van Opsterlands Belang, de FNP, de PvdA en de ChristenUnie leidend. Tegelijk passen we beleid en uitvoering aan, als nieuwe omstandigheden daarom vragen.

Samen met de samenleving

Als gemeentelijke overheid staan we dicht bij de samenleving. Dat blijkt op verschillende manieren. We betrekken inwoners, instellingen en bedrijven bij onze plannen. We zijn duidelijk over hun rol. We laten zien welke stappen we zetten en welk resultaat we willen bereiken. Onze communicatie is duidelijk. Daarbij houden we rekening met al onze inwoners. Daarom gebruiken we digitale middelen én is er de mogelijkheid van persoonlijk contact.

Gemeenteraad

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de kaders, voor de budgetten en voor de controle op de uitvoering. Daarom betrekken B&W de gemeenteraad aan het begin van de belangrijke processen.

Zelfstandige gemeente - samenwerken

We zijn als Opsterland een zelfstandige gemeente in Zuidoost-Fryslân en dat willen we blijven. Tegelijk hebben we anderen nodig om onze doelen te halen. Vooral omdat de opgaven voor gemeenten groter en ingewikkelder worden. Daarom werken we samen met Ooststellingwerf en Weststellingwerf in OWO-verband. Ook met andere gemeenten, zoals Heerenveen en Smallingerland, werken we samen. Wij zijn lid van de P10, een samenwerkingsverband van meer dan 30 grote plattelandsgemeenten. We brengen onze belangen onder de aandacht van de landelijke en Europese politiek. Dit doen wij bijvoorbeeld via de VNG en de VFG.

Organisatie

We hebben een professionele organisatie, die aansluit op de koers die de gemeenteraad en B&W bepalen. De organisatie past haar manier van werken aan op de netwerksamenleving. De organisatie is een lerende organisatie. Een professionele organisatie vraagt om goed werkgeverschap en werknemerschap. De organisatie doet haar werk met voldoende kwaliteit en voldoende menskracht.

Kaderstellende documenten

Coalitieakkoord Opsterland 2022-2026 - Mei-inoar foarút
Romte en ferskaat 2013
Bestuursovereenkomst OWO-samenwerking 2024
OWO-visie (2021)
Standpuntbepaling voortgang OWO-samenwerking 2016

Reguliere werkzaamheden

- Interne advisering en ondersteuning bedrijfsvoering (communicatie, HR, financiën, control, inkoop, ICT)
- Behandelen juridische procedures (bezwaar, beroep)
- Verstrekken van documenten (rijbewijs, paspoort en uittreksels)
- Vastleggen van levensloop bepalende momenten (geboorte, huwelijk, partnerschap, overlijden en verhuizingen)
- Het te woord staan van burgers, ondernemers en andere partijen die informatie over en van de gemeente zoeken.

Thema Bestuur

Wat willen we bereiken?

Wij versterken de mienskip en het vertrouwen in de overheid

Wat gaan we daarvoor doen?

We betrekken jongeren bij de politiek

Omschrijving (toelichting)

In 2025 brengt de jeugdraad minstens drie adviezen uit aan de gemeente.

Wat willen we bereiken?

(Digitale) informatie bij de gemeente is veilig

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2025 richten we ons op doorontwikkeling naar een toekomstbestendige privacy- en informatiebeveiligingsorganisatie

Omschrijving (toelichting)

Digitale ontwikkelingen zorgen ervoor dat informatie steeds weer op nieuwe manieren wordt gebruikt. Denk bijvoorbeeld aan de opkomst van kunstmatige intelligentie. Hierdoor is het erg belangrijk is om als organisatie ook door te groeien. In 2025 richten we ons op het door ontwikkelen naar een organisatie die passend kan inspelen op digitale ontwikkelingen. Dit doen we door het uitvoeren van de volgende acties.

1. We inventariseren de impact van nieuwe kaders voor informatiebeveiliging en vormen een gepaste aanpak. Daarnaast zetten we de risicogerichte implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid voort en implementeren de organisatie brede maatregelen.
2. We herzien het plan voor cybergevolgbestrijding en vormen een nieuw plan.
3. We vergroten en onderhouden het kennis- en bewustwordingsniveau op het gebied van privacy en informatiebeveiliging van medewerkers, management en bestuur door het organiseren van trainingen en activiteiten.
4. We verbeteren de invoering van de basisprincipes van de AVG. Dit doen we door het onderzoeken van bedrijfsprocessen op het gebied van privacy door te zetten. In 2025 onderzoeken we 20 bedrijfsprocessen.
5. We verbeteren onze transparantie naar inwoners en informeren hen over privacy en informatiebeveiliging in het algemeen. Dit doen we door het uitbreiden van de privacyverklaring en het organiseren van een activiteit voor inwoners.

Thema Dienstverlening en Organisatie

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke organisatie is professioneel en eigentijds

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij brengen de actuele positie van de ambtelijke organisatie in beeld

Omschrijving (toelichting)

1. We brengen in beeld welke opgaven er liggen voor de ambtelijke organisatie, wat dat van de organisatie vraagt en wat ervoor nodig is om die opgaven aan te kunnen. Daarbij is gezonde werkdruk een randvoorwaarde.
2. We onderzoeken wat nodig is om een sterke positie op de arbeidsmarkt te hebben en te houden.
3. We onderzoeken of en hoe het mogelijk is om de arbeidsvoorwaarden in de OWO-gemeenten te harmoniseren.
4. We gaan het gemeentehuis herinrichten. Daarbij verduurzamen we het gebouw en we maken het geschikt voor eigentijds werken.

Beleidsindicatoren

De formatie neemt in 2025 met 5,75 fte toe naar 258 fte. Deze toename is de formatie die in de perspectiefbrief 2024 is toegekend voor de uitvoering van de gemeentelijke taken voor 2025 e.v. In de perspectiefbrief 2024 is deze formatie-uitbreiding verder toegelicht.

Waar formatie staat voor de maximale omvang van de organisatie staat de bezetting voor de feitelijke omvang van de organisatie. Voor de begroting 2025 is het gepresenteerde cijfer een prognose. Die is gebaseerd op de bezetting op 1 januari 2024 opgehoogd met de toename van de formatie. Dit is gedaan met de aanname dat het wel de bedoeling is dat formatie ook wordt ingevuld. Naar verwachting zal de bezetting wel lager uit gaan vallen omdat het aantal moeilijk in te vullen vacatures blijft stijgen.

De apparaatskosten stijgen door indexatie van de loonkosten.

De externe inhuur wordt bepaald op basis van de werkelijke inhuur kosten. De externe inhuurkosten worden niet afzonderlijk begroot en daarom is deze indicator nog niet bekend voor 2024 en 2025.

		2020	2021	2022	2023	2024	B2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,4	7,6	8,1	8,5	8,5	8,6
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,0	7,1	6,9	7,8	7,6	7,8
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 688	€ 735	€ 833	€ 983	€ 959	€ 1.012
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	10,3 %	14,4 %	19,6 %	18,6 %	x	x
Overhead	% van totale lasten	11,4 %	13,0 %	14,2 %	15,0 %	15,1 %	15,5%

Bron: eigen gegevens

De berekening van deze indicatoren is gebaseerd op het document van de VNG 'Definities beleidsindicatoren 'bestuur en organisatie'.

Verbonden partijen

- CSV Amsterdam B.V. (voormalig Claim Staat Vennootschap B.V.) voortgekomen uit de verkoop van Essent.
- NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Vennootschapsbelasting

De verwachte lasten voor de vennootschapsbelasting worden voor 2025 ingeschat op nihil.

Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven is in 2025 € 37.500 beschikbaar (€ 1,25 per inwoner).

Wat mag het kosten

Mutaties voor alle reserves worden verwerkt onder programma 0 bij taakveld 0.10. Echter, niet alle reserves betreffen programma 0. Voor een correcte financiële analyse per programma, zijn in de onderstaande tabel alleen de mutaties opgenomen van de reserves die daadwerkelijk deel uitmaken van programma 0.

Exploitatie	Real. 2023	Begr. 2024 (incl wijz.)	Begr. 2025	MJB 2026	MJB 2027	MJB 2028
x € 1.000						
Lasten	23.013	22.064	21.537	21.111	20.928	20.849
Baten	69.749	73.738	73.913	69.402	69.672	70.348
Saldo voor bestemming	46.735	51.675	52.376	48.291	48.744	49.499
Mutaties reserves						
Lasten	13.705	223	-	-	-	-
Baten	14.797	247	-	-	-	-
Saldo na bestemming	47.827	51.698	52.376	48.291	48.744	49.499

Specificatie per taakveld

x € 1.000	Begr. 2024 (incl wijz.)	Begr. 2025	Mut B24<->B25		
Lasten					
0.1 Bestuur	1.694	1.733	39		
0.2 Burgerzaken	1.272	1.376	104		
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	2.475	1.096	-1.379		
0.4 Overhead	15.496	16.175	679		
0.5 Treasury	193	157	-36		
0.61 OZB woningen	894	960	66		
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-		
0.64 Belastingen overig	-	-	-		
0.7 Uitkeringen gemeentefonds	-	-	-		
0.8 Overige baten en lasten	40	40	-		
Totaal Lasten	22.064	21.537	-527		
Baten					
0.1 Bestuur	-	-	-		
0.2 Burgerzaken	313	313	-		
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.362	212	-1.150		
0.4 Overhead	37	40	3		
0.5 Treasury	1.426	1.140	-286		
0.61 OZB woningen	3.368	3.462	94		
0.62 OZB niet-woningen	1.594	1.639	45		
0.64 Belastingen overig	64	64	-		
0.7 Uitkeringen gemeentefonds	65.574	67.042	1.468		
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-		
Totaal Baten	73.738	73.913	174		
Saldo voor bestemming		51.675	52.376	702	
0.10 Mutaties reserves		Storting	473	250	-223
-/-Storting prog 1 tm 8			250	250	-
Totaal stortingen reserves progr 0			223	-	-223

0.10 Mutaties reserves	Onttrekkingen	2.499	257	-2.242
-/- Onttrekkingen prog 1 tm 8		-2.252	-257	1.995
Totaal onttrekkingen reserves progr 0		247	-	-247
Totaal resultaat programma 0		51.698	52.376	678
-/- Resultaat prog 1 tm 8		-50.097	-50.793	-696
0.11 Totaal resultaat		1.602	1.583	-18

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2025 € 702.000 voordeliger dan in 2024.

Algemeen:

De directe personeelskosten moeten verplicht worden toegewezen aan de taakvelden waar het betreffende personeel actief is. Het idee is dat dit duidelijk maakt hoeveel van de kosten binnen het taakveld nodig zijn voor personele inzet. In 2025 is de toewijzing van personeelskosten aan de verschillende taakvelden toegenomen. Dit komt door de gestegen personeelskosten (zie de uitleg bij taakveld 0.4). Deze toewijzing is, over alle programma's heen, budgettair neutraal.

Lasten:

Taakveld 0.1 Bestuur: de lasten zijn in 2025 € 39.000 gestegen.

- Het taakveld bevat geen mutaties groter dan € 50.000.

Taakveld 0.2 Burgerzaken: de lasten zijn in 2025 € 104.000 gestegen.

- In 2025 zijn de toegerekende directe personeelslasten € 104.000 hoger.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: de lasten zijn in 2025 € 1.379.000 gedaald.

In 2024 waren eenmalige kosten begroot voor:

- De verbouwing van De Tsjerne in Gorredijk om deze geschikt te maken voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen (€ 1.150.000, VJR 2024). De baten geven een tegengesteld effect.
- De inventarisatie van de gemeentelijke gebouwen (€ 130.000, raadsbesluit december 2023).
- De nieuwbouw Langezwaag Noord (€ 94.000, PPB 2023).

Taakveld 0.4 Overhead: de lasten zijn in 2025 € 679.000 gestegen.

- De actualisatie van de personeelskosten geeft € 400.000 hogere lasten. De personeelskosten zijn begroot op basis van de werkelijke salariskosten voor 2025. In de perspectiefbrief 2024 zijn voor zowel formatie als indexatie middelen opgenomen.
- Een budget in 2025 voor de vervanging van bureaustoelen (€ 113.000, PPB 2024). Dit geeft hogere lasten.
- De doorbelasting van de directe personeelslasten naar taakvelden is per saldo € 113.000 gedaald. Dit geeft hogere lasten op dit taakveld.
- De kosten van de OWO-afdelingen in dit taakveld zijn gestegen met € 90.000 door indexatie van de personeelslasten en aanvullende taken (PPB2024 en VJR2024).
- In 2023 en 2024 zijn de wervingskosten tijdelijk verhoogd met € 90.000 (PPB2023). Dit geeft in 2025 lagere lasten.
- De afschrijvingskosten zijn in 2025 gedaald met € 67.000 doordat investeringen volledig zijn afgeschreven.
- Vanaf 2025 is 1 fte voor een Kwartiermaker Jeugd opgenomen (€ 95.000, B2025).

Taakveld 0.5 Treasury: de lasten zijn in 2025 € 36.000 gedaald.

- Het taakveld bevat geen mutaties groter dan € 50.000.

Taakveld 0.61 OZB woningen: de lasten zijn in 2025 € 66.000 gestegen.

- De kosten van de OWO-afdeling in dit taakveld zijn gestegen door de actualisatie van de personeelslasten (€ 66.000, PPB 2024 en VJR2024).

Baten:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: de baten zijn in 2025 € 1.150.000 gedaald.

- In 2024 waren baten begroot voor de verbouwing van De Tsjerne in Gorredijk om deze geschikt te maken voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen (€ 1.150.000, VJR 2024).

Taakveld 0.4 Overhead: de baten zijn in 2025 € 3.000 gestegen.

- Het taakveld bevat geen mutaties groter dan € 50.000.

Taakveld 0.5 Treasury: de baten zijn in 2025 € 286.000 gedaald.

- Door verwachte investeringen daalt de omvang van de schatkist in 2025, hierdoor wordt een lagere renteopbrengst van het schatkistbankieren verwacht (€ 250.000, VJR2024).

Taakvelden 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet woningen: de baten zijn € 139.000 gestegen.

- De OZB-tarieven worden jaarlijks geïndexeerd € 139.000.

Taakveld 0.7 Uitkeringen gemeentefonds: de baten zijn € 1.468.000 gestegen

- Diverse voor- en nadelen, waaronder de uitkeringsfactor en mutaties in de grondslagen van de maatstaven, geven dit voordeel.

Taakveld 0.10 Mutatie reserves

- De stortingen (€ 250.000) en onttrekkingen (€ 257.000) van de reserves worden toegelicht in de programma's 1 t/m 8. De reserves hebben betrekking op lasten en baten van deze programma's.

Taakveld 0.11 Totaalresultaat

- Het resultaat van de begroting 2025 is € 1.583.000 positief.

Reserves:

In 2025 zijn geen reserve mutaties geraamd.